

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 60—
za en mesec 50—
za inozemstvo 70—
V Ljubljani na dom
za celo leto naprej . . . K 58—
za en mesec 5—
V upravi prejemam mesečno . . 450
Sobotna izdaja:
za celo leto K 10—
za inozemstvo 15—

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna petstvarsta (38 mm široka in 3 mm visoka ali sje prostor)
za enkrat po 50 v
za dva- in večkrat . . . 45 v
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:
Enostolpna petstvarsta K 1—
Izhaja vsak dan izvenredni ponedeljek in dan po prazniku, ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
ljublanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 25.511, bosn.-her. 7583.

Orlando o naših zemljah.

TUDI REKO!

(Posebno poročilo »Slovenca«.)

Zeneva, 5. marca. K naši včerajšnji brzojavki o Orlandovem govoru v italijanskem parlamentu smo prejeli še sledeče poročilo: Glede narodnih zahtev je pojasnil Orlando, da veruje Italija slejkoprej v pravičnost njenih zahtev, kajti sledeča zahteva se ne more ne zmanjšati in ne povečati: združjenje vseh dežel in narodov zmagovalne italijanske tradicije z Italijo in spojitve v mejah, ki jih je priroda sama začrtala in vsled česar je Italija postala zemlja, ki je najjasnejše obrisana, in narod, ki je etnografsko najenotnejši. Ta spojitve zagotavlja integriteto in obrambo narodu. Italija se zaveda svoje pravice, ve pa tudi, da je vsaka pravica s pravico drugih omejena. Italija, ki ni bila gnana po sebičnih računih in ki sedaj z uporom proti nesposobnim zahtevam ni vznemirjena, je sama priznala potrebo, s pravičnim kompromisom združiti svoje lastne koristi z onimi drugih narodov in nikdar postavljati lastne interese v ospredje z zapostavljanjem najvažnejših potreb drugih narodov. Od vstopa Italije veljavna pogodba, ki je imela edini namen, svečano priznanje zavezniškov, kako razširjenje se mora dati narodni pravici Italije, je imela že od svojega početka kompromisni značaj, kar je po odrekanju, ki se nahaja v tej pogodbi, jasno povdarjam. Mi ostanemo duhu spravljivoosti zvesti, ki govori iz te pogodbe. To pa ne pomeni, da more ostati Italija napram klicu popolnoma italijanskega mesta, bisera kvarnerskega zaliva neobčutljiva, ker je moralo to mesto že stoletja braniti svoj italijanski značaj in svojo politično neodvisnost in ki je zdaj v nevarnosti, da zgubi svojo narodnost in neodvisnost. Mi ne verujemo, da je to mogoče ravno v trenutku, ko se hoče odrešiti svet spomina na kršenje narodnostnega prava. Sredi težav vztrajamo pri polni obrambi naše pravice s trdno odločnostjo, toda ne trmoglavi. Ta pravica je posvečena po naših neprecenljivih žrtvah in trpljenju celega naroda. Posvečena je bila po stotisočih Italijanov, ki so pustili življenje za stvar pravičnosti. Hoteli so pravičnost za svet, a tudi za Italijo in oba ta ideala se harmonično združita v jasnem in neizpodbitnem vztrajanju na pravici Italije. — Če izluščimo iz teh puhlih fraz jedro, bi rekli po slovensko: Nele ozemlja, ki nam gredo po londonskem paktu zahtevamo, marveč tudi Reko in bomo pri tej zahtevi neomajno vztrajali!

Naši Orli.

Naši Orli se zopet gibljejo. Dne 16. marca bo zveza Orlov imela svoj občni zbor. Štiri leta groze in trpljenja so za nami. Breme ponizanja je tlačilo naše duše in naša telesa. Mlade vrle vrste so bile razbite v tisoč kapljic. Pokažite mi trpljenje, ki bi ga naši telesno in duševno utrjeni fantje ne bili prestali. Bojna polja so jih bila polna, ječali so v bolnišnicah, umirali so, topli se v ruskih vrstah in na solunski fronti, nekateri so videli celo Francijo, Ledeno morje, Kitajsko, celi svet so obredili. Smrt je divjala med njimi, nas pa je tiščala nemška peta. Nismo mislili, da se vidimo še kdaj. Mnog se ni vrnil. V vrstah, ki smo jih imeli pred vojno, zijajo grozne vrzeli.

V svobodni državi, v kateri bo vsakemu prosto, da razvije svoje duševne moči, moramo zgraditi orlovsko stavbo deloma znova, zato, ker nam je potreba kulturne vzgoje bolj nego kdaj prej. To smo se naučili med vojno, potem kličejo valovi novih idej, ki nam bijejo na vrata. Le če bomo imeli telesno in duševno krepko, kulturno zrelo mladino, se bomo mogli uvrstiti med one, ki so obsojeni v veselo življenje in ne v smrt.

Ne smemo podcenjevati Orlovskega dela, čeravno si stavi kot izključno nalogo — prosveto. Orel je del naše skupne prosvetne organizacije, ki jo kot tak izpopolnjuje. Nositelj je naše čiste kul-

turne misli. Naj propade politična stranka, ž njo ne pade in ne sme pasti naša kulturna organizacija, naš Orel, ki bodi neodvisen od vseh političnih vplivov. Več ko stranka je ljudstvo, ki mu je treba kulturne opore, in kulturne misli ne smejo biti le last onega, ki so se mu rodile, marveč last celotne organizacije.

Orlovska organizacija je nositeljica naših kulturnih idej, njih moč in silovitost. Oni naj postanejo naša najbolj disciplinirana armada, vsposobljena za najhujše kulturne in socialne boje. Potom Orla bomo dosegli, da zlomimo v ljudstvu predsodke in mu damo misli za naše težnje, da pripravimo tal najbolj demokratični državi, in družbi, ki bo slonela na najvišji stopnji blagostanja. To naj bo nov preporod ljudstva, dostojen, tih boj idej; misli naj postanejo življenje, narod naj bo njihov nositelj. Orel, navajen samostojnega mišljenja naj jih izpopolnjuje, v njem naj zorijo. Vsi nadarjeni ljudje naj stopijo na plan, vse zmogljive sile naj stopijo k delu. Ko bo ljudstvo videlo, da brani samega sebe, da dela samemu sebi, si bo znalo po čisto naravnem potu samo urediti svojo hišo.

To nalogo imajo Orli. Oni naj bodo kri naših kulturnih organizacij, dihala našega javnega življenja. S pomočjo tega, da se dvignejo vse naše krepke sile, da se delo razdeli na vsakega posameznika po moči in zmognosti, se bomo mogli stalno poživljati.

Stopili smo v krog drugih držav, v krog večjih narodov. Danes vedo za nas. To nam je naložilo nove velike naloge. Orel se bo zavedal tega. Razgledal se bo po naši domovini in po širokem svetu, spoznal svoje velike naloge in stopil na delo. V marsičem bo treba revizije, predvojne metode postopanja bo treba v marsičem predrugačiti, v štirih letih se je svet in z njim naš mladi naraščaj mnogo spremenil. Orel se zaveda tega. Z jasnim očesom stremi za tem, da spozna dobo, se uvede v položaj domovine in obdrži bodočnost.

Orel zasluži vse naše pozornosti. Kolikor bo vredna naša najbolj disciplinirana, najkrepkejša kulturna organizacija, toliko bomo vredni tudi mi. Brez prosvetne organizacije je naša obsodba že pisana.

Dr. A. Gosar: (D)

Socializacija kapitala.

Agrarna reforma pomeni znaten korak k socializaciji zemlje. Umevno je, da bodo morali slediti temu koraku še drugi, vendar je storjen vsaj začetek, ki nam vzbuja upanje, da vendarle ne bomo obličali pri zgolj načrtih in lepih besedah.

Dočim pa smo glede socializacije zemlje vsaj v bistvenih točkah precej na jasnem, so nazori glede socializacije kapitala še vedno zelo zmedeni in zmešani. V časopisih in drugih publikacijah so vrstijo članki, ki se pečajo s tem vprašanjem. Čitali smo že najbolj različne in nasprotujoče si predloge, koncem koncev pa vlada vsepovsod nejasnost, zaradi katere se tudi vrhovna oblast obotavlja, ter si ne upa nastopiti s stvarnimi odredbami.

Motil bi se, kdor bi mislil, da se da vprašanje, ali bolje problem socializacije kapitala rešiti s par članki v političnih listih. Prav in potrebno pa je, da se to vprašanje obravnava pred široko javnostjo, ki naj se kar najbolj seznanim z modernimi jugoslovanskimi netivi in idejami, kajti edino tako je mogoče pripraviti jugoslovanskim reformam ugodna tla, brez katerih bi tudi najboljše zakonite določbe le malo koristile. Zdi se nam, da se je naše vprašanje s tega stališča pri nas še mnogo premalo obravnavalo. Nastopil je pač marsikdo z namenom, da bi zagovarjal in varoval koristi posameznih slojev in stanov, le malokdo pa se je poglobil v vprašanje socializacije kapitala tako, da bi ga skušal najprej načelno rešiti. Posledica tega je tudi dejstvo, da velika večina ljudi sploh ne ve, za kaj gre, marveč mislijo pri vsem tem le na zboljšanje valute, ter sploh le na vprašanje, kako bi se dalo izogniti grozečemu gospodarskemu polomu, ne da bi posamezniki trpeli preobčutno škodo.

Da je to naziranje polovičarsko, o tem se ne da dvomiti. Prav tako pa je tudi na-

dvomno, da po tej poti ne bomo prišli nikdar do zaželenega cilja. Vprašanje valute, vojnega posojila itd. so samo delna vprašanja, ki se bodo mogla le tedaj zadovoljivo rešiti, ako bomo prav rešili glavno vprašanje, ako bomo dosledno izvedli socializacijo kapitala.

Pri razpravi o podrobnih rešitvi posameznih vprašanj, kot so ona o valuti, vojnem posojilu itd., bodo posamezni stanovi redno našli dobre zagovornike svojih stanovskih ali celo osebnih koristi. Ti zagovorniki imajo ravno sedaj, ko ni rešeno niti načelno vprašanje socializacije kapitala, jako lahko stališče, ki je tudi kolikortoliko opravičeno, kajti socializacija bo le tedaj pravična, če se bo izvedla dosledno, brez ozira na stanovske ali kake druge predprave.

Ravno vsled tega je sedaj, ko je stopila socializacija zemlje vsaj v začetni štadij dejanske izvršitve, nujno potrebno, da pričnemo čimprej tudi s socializacijo kapitala. Ako bi s tem odlašali, bi storili tudi razlaščenim veleposesnikom krivico, kajti njihova pravica do zemljišča je bila vsaj kolikortoliko utemeljena v zgodovinskem razvoju, dočim je velekapital med vojno tako silovito narasel ravno vsled brezobzirnega izžemanja ljudstva v dobi, ko je itak še največ trpelo, ter živelo v najhujši bedi. Obzirnost bi bila v tem slučaju še manj na mestu kot pri veleposesnikih, zlasti še ker bo socializacija zemlje koristila predvsem le razmeroma malemu številu tistih, ki bodo dobili kos zemljišča, dočim bodo deležni dobrot socializacije kapitala vsi, ki živijo sedaj v bedi in potrebi.

Pri vsem tem pa moramo premisliti še nekaj. Kapitalizem prepleta tako globoko vse naše gospodarsko življenje, da mora vsaka reforma v tem oziru nujno prizadeti vse sloje človeške družbe. V urejenih gospodarskih razmerah se vsled tega vsaka izprememba še toliko bolj živo občuti, dočim se nudi sedaj, ko se itak nahaja vse naše gospodarsko življenje izven ravnotežja, ugodna prilika za korenito in radikalno reformo. Če zamudimo sedanjo ugodno priliko, se bomo zopet leta in morda desetletja prerekali, ne da bi kaj odločnega storili, dokler nas ne bo gospodarska katastrofa k temu prisilila.

Sedaj je čas za temeljito sanacijo gospodarskih razmer in ne sme nas plašiti krik onih, ki bodo pri tej operaciji malce krvaveli. Krvavel je tudi narod leta in leta, krvavel je dobesedno na neštetihih bojiščih, krvavel je v prenešenem pomenu besede, ker so mu doma mastni dobičkarji izsesavali še tisto kri, katere ni zgubil na bojnih poljanah. Skrajni čas je, da zavržemo tu vse predsodke, ter da postavnim in pravičnim potom storimo tisto, kar bo sicer prej ali slej, toda ne v miru, marveč v krvavi revoluciji, storilo ljudstvo samo. Revolucija pa bo zahtevala novih žrtev, za katere bodo odgovorni tisti, ki si sedaj mašijo ušesa pred glasovi, ki tirjajo, da se z neopravičeno in nepošteno pridobljenim denarjem poplačajo tisti neizmerni dolгови, ki nam obetajo gospodarski pogin. Nikar torej polovičarstva, nikar ne odlašajmo, dokler je čas! Če v enem, dveh letih se bodo naše gospodarske razmere kolikortoliko konsolidirale, uredile in potem bo vsaka korenita gospodarska reforma zahtevala več žrtev, kot bi jih zahtevala sedaj.

Seveda so vse to samo besede, ki ne pomagajo veliko k rešitvi velikega problema, kako izvesti socializacijo kapitala. Vendar pa nas ta problem ne sme preveč ustrašiti. Predvsem gre za to, da se načelno odločimo za socializacijo, pa naj bo ta operacija še tako huda in občutna. Drugega izhoda ni in zaman se trudijo vsi, ki ga iščejo. Dokaz za to trditve nam je dejstvo, da se do danes ni posrečilo nobenemu izmed najbolj iznajdljivih in večjih finančnikov, da bi podal res dosledno izvedljiv načrt, ki naj bi na temelju sedanjega gospodarskega reda polagoma privedel do sanacije gospodarskih razmer.

Ako se odločimo za socializacijo kapitala, potem se bo pač dobil tudi modus, po katerem bi se dala izvesti, tako da ne bo nihče trpel prevelike krivice. Ako pa

kdo izgubi premoženje, katerega dejansko ne rabi in katerega si je pridobil na račun dela tujih rok, se mu ne godi krivica, marveč je to popolnoma pravično. S to mislijo se morajo sprijazniti vsi tisti, katerim je premoženje mnogokrat takorekoč samobesedi naraslo do bajne višine, pa se mu bodo morali sedaj v znatni meri odreči, še mnogobolj potrebno in pravično pa je, da se s to mislijo sprijaznijo tisti, ki so obogateli z goljufijo in nesramnim oduštvom. Zanje je ta izhod še vedno zelo ugoden in zadovoljni bi morali biti, če se to vprašanje s tem konča.

Če presojamo socializacijo kapitala s tega stališča, potem njegova rešitev pač ne bo tako težka kot se navadno dozdeva. Saj ni treba, da bi storili vse kar naenkrat, marveč bo treba tudi tu delati polagoma, korak za korakom.

Prvi bi morali priti na vrsto pač vojni dobičkarji. Kapital, ki je narasel med vojno, največkrat vsled goljufije in navajanja cen, mora postati skupna last, da se z njim poplačajo dolгови, katere je povzročil. Tehnično to niti ne bi delalo tako silnih težav, ker se da splošno vendarle dovolj zanesljivo ugotoviti, koliko premoženja je posameznik imel pred vojno. Če bi označili še primeren prirastek k predvojnemu premoženju kot nedotakljiv, bi bila vsaka krivica izključena tudi če bi država zasegla vse ostali vojni dobiček. Seveda zahteva tehnična stran tega vprašanja vsestranski premislek, vendar se ni bati, da bi morali vsled tega ovreči načelo samo.

Težje pa je vprašanje socializacije premoženja, ki je bilo že pred vojno nakopičeno v rokah različnih velepodjetnikov in kapitalistov sploh. Tu vstane še drugo vprašanje, namreč, kdo naj prevzame to premoženje: država ali ljudstvo? Gre pač za to, ali je naše ljudstvo že dovolj zrelo, da prevzame vse narodno gospodarstvo v svoje lastne roke, ali pa bo morda treba skrbeti za počasen prehod od kapitalističnega gospodarskega reda k zadružnemu, demokratičnemu gospodarstvu. O tem se mnenja najbrž ne bodo tako lahko ujemale. Menimo pa, da bi bilo najprimerneje, da država na eni strani s primernimi zakoni pripravi ta prehod, na drugi strani pa, da na vso moč pospeši razvoj obrtnih in industrijskih zadrž, kakor sploh vse gospodarske organizacije. Ko bo to dovolj dosledno izvedeno, bo tudi ljudstvo kos stavljeni nalogi in socializacija kapitala se bo dala brez prevelikih težav dosledno izvesti v vseh panogah gospodarskega življenja.

Slovanska donavska federacija.

POD PROTEKTORATOM ITALIJE?

Ljubljanski dopisni urad objavlja naslednjo brzojavko: LDU Bern, 5. marca. (ČTU) Kakor poroča »Wiener Journal« iz Pariza, se vrše sedaj preddogovori med zastopniki čehoslovaške, jugoslovanske in italijanske države o ustanovitvi slovanske donavske federacije. Tudi obstoji načrt, združiti čehoslovaško in jugoslovansko državo z Italijo potom trgovske pogodbe, vsled česar bi bilo mestu Trstu zasigurano zaledje. Kakor doznava »Humanite«, nameravajo tudi povabiti Ogrsko, da pristopi k tej trgovski pogodbi. Težkoče zveze med Čehoslovaki in Jugoslavo naj se odstranijo na mirovni konferenci. Češki industrijalni produkti in ogrski naravni produkti se smejo izvažati čez Trst. Udeležitev Nemške Avstrije pri tej donavski federaciji je iz vidika prikloplivne Nemčiji skoraj brezpomembna. Baje je Sonnino osnoveatelj načrta slovanske donavske federacije, iz česar se da sklepati, da upajo Italijani sedaj obstoječe difference z jugoslovansko državo odstraniti. Ako bi se izvedel ta načrt, potem bi Italijani v Benetkah zgradili tako pristanišče, da bi Trst svoje sedanje prednostno stališče izgubil na Benetke.

Prispevajte za sklad S. L. S.!

Država SHS.

Srbski denar za celo državo SHS.

Belgrad, 4. marca. Finančno ministrstvo je odredilo, da je od sedaj dovoljeno izvažati srbski denar in denarne nakaznice srbske narodne banke iz ozemlja kraljevine Srbije v vsa kraljestva SHS. Preprosto izvoza srbskega denarja preko mej kraljestva SHS ostane tudi nadalje v veljavi.

Finančno poverjeništvu v Ljubljani za Slovenijo in Istro.

Belgrad, 4. marca. Ministrski svet je izdal začasno uredbo o finančnih poverjeništvih, ki jih bo v celoti državi pet, in sicer v Ljubljani za Slovenijo in Istro, v Zadru za Dalmacijo, v Zagrebu za Hrvatsko, Slavonijo in Medmurje, v Sarajevu za Bosno in Hercegovino in v Somboru za Bačko, Baranjo in Banat.

Črnogorski kralj se noče odreči prestolu.

LDU Curih, 5. marca. (ČTU) V Parizu incognito bivajoča italijanska kraljica je imela daljši pogovor s svojim očetom, kraljem črnogorskim, ter mu pritrjevala, ko ji je povedal, da se noče odreči prestolu.

Minister Petričić v Zagrebu.

LDU Zagreb, 5. marca. (JDU) Minister dr. Petričić, ki začasno vodi posle ministrstva za prehrano, pride nočjo v Zagreb, da osebno reši nekatera vprašanja, ki so nastala vsled uvedbe svobodne trgovine.

Ustroj prometnega ministrstva.

LDU Belgrad, 5. marca. (JDU) Včerajšnje »Službene Novine« objavljajo navodila o ustroju prometnega ministrstva. Imelo bo oddelke za stroje, vzdrževanje proge, za nadziranje denarnega prometa, za zgradbo novih železnic, nadalje za brodarstvo, splošni oddelki, gospodarski in trgovinski oddelek. — List objavlja tudi navodila o osnovanju odelka za varstvo otrok.

Aneksija Reke k Italiji še ni zagotovljena.

LDU Reka, 5. marca. (JDU) Reški poslanec Zanella je poslal reškimi listom nastopno brzojavko: Ministrski predsednik Orlando je potrdil v italijanski zbornici neomajnost londonskega dogovora in je pripomnil, da se mora Italija odzvati pozivu italijanske Reke. Ta izjava naravno še ne pomeni, da je aneksija Reke formalno zagotovljena. Gotovo pa je, da bo Italija storila vse, da doseže zedinjenje z Reko.

LDU Reka, 5. marca. (JDU) Pod italijansko okupacijsko oblast spadajo razen Sušaka še občine Jelenje, Grobnik, Cernik in Čavije.

Razna poročila.

Ameriški senatorji proti načrtu o zvezi narodov.

LDU Washington, 5. marca. (DKU) Reuterjev urad poroča: Senator Lodge je izdelal predlog, po katerem naj bi senatorji izjavili, da ne odobravajo načrta o zvezi narodov. Lodge je izjavil, da o voditelji strank pripravljeni, podati izjavo, na kateri je podpisano več senatorjev in ki podpira ta predlog, če ne bi bilo mogoče, glasovati o tem predlogu pred odprtjem kongresa. Lodge zahteva, naj se vprašanje zveze narodov kasneje natančno prouči. Zaradi ugovora se o predlogu v sedanjem zasedanju senata, ki se danes ponoči konča, ne more več razpravljati. Lodge je nato prebral izjavo v imenu 37 članov novega senata, ki so ta sklep podpisali. Ker to število prekaša tretjino vseh članov senata, zadostuje, da se prepreči podpis mirovne pogodbe, za katero je potrebna dvotretjinska večina.

Nemški nemiri na Češkem.

LDU Brno, 5. marca. (ČTU) Pri večerajšnjih demonstracijah proti čehoslovski državi je prišlo v dveh primerih do izgrediv med izgredivniki in vojaštvom, in sicer v Strenbergu in Novem Jičinu (Neutischen). V Strenbergu so demonstrantje vdrli v poslopja okrajnega glavarstva in pošte, vlomili vrata in ranili in insultirali osobe. Nato so se vrgli na mal oddelki vojaštva, ki je korakal v smeri proti glavnemu trgu ter ga ovirali, da ni mogel korakati naprej. Eden izmed demonstrantov je zavpil: Dol s Čehi! in ustrelil iz samokresa na češkega prostovoljca. Prostovoljec se je zgrudil mrtev. Sedaj je seveda vojaštvo začelo streljati in napadalec je bil pri priči mrtev. Kljub temu pa je vztrajala množica pri streljanju na vojake. Celo iz oken posameznih poslopij so se oddajali strelji. Vojski so imeli dva mrtva in pet težko ranjenih, demonstranti 15 mrtvih in nad 30 ranjenih. V Novem Jičinu so naskočili demonstrantje vojaško četo ter začeli lučati kamne na nje. Naenkrat so padli strelji in trije vojski so se valjali v krvi. Vojaštvo je streljalo in ranilo 15 demonstrantov. Da ni prišlo do večjega krvoreditja, se imajo demonstranti zahvaliti

samo zmernemu nastopu vojaštva in oblasti.

LDU Brno, 4. marca. (ČTU) Deželno vojaško poveljništvo za Moravsko in Slezijsko poroča: Danes je bilo več zborovanj, ki so bila naperjena proti čehoslovski državi in sicer v Šumbergu, Freiwaldavi, Moravski Tribavi, Svítavi in Javerniku. V vseh teh mestih so se Nemci izrekli za splošno stavko. Izid zborovanj je bil splošno miren. V Moravski Tribavi je množica demonstrirala pred okrajnim glavarstvom.

Vojni pohod boljševikov proti Nemčiji.

LDU Bern, 5. marca. (ČTU) Iz Londona se poroča: Glasom brezžične brzojavke iz Omska, pričakuje moskovska vlada vsak čas migljaj svojih v Nemčiji delujočih agentov, da odredi pohod boljševiških čet proti Nemčiji. Vojni pohod proti Nemčiji je baže proučen v vseh posameznostih.

Politične novice.

Ob otvoritvi državnega večja piše »Hrvat« v uvodniku: V celokupnem narodu — začeni od Radiča pa do Čokorila — ni nikogar, ki ne bi hotel ene edinstvene države za celi naš narod, a pravtako ni nikogar, ki bi hotel, da naj se država upravlja nebratsko, nedemokratsko. Največja naloga narodnega predstavnštva v državnem večju je, da najde tisto moralno nit, ki spaja in veže vse sloje in vsa plemena našega naroda ter ne dopusti, da bi kdorkoli z nerodnim postopanjem to nit pretrgal. Vse delo državnega večja se mora osredotočiti na to, da se zdravo urede notranje razmere. To ni lahko delo in bo treba zanj veliko modrosti, opreznosti in samozatajevanja, mnogo volje in ljubezni. Prva seja je odgovarjala pričakovanjem pristaev narodnega edinstva. Ljubezen in navdušenje, ki je vladalo na tej svečani seji med zastopniki različnih plemen in krajev, je dobro znamenje za nadaljno delo državnega večja. Izredno tople pozdrave poslancem v belgrajskih listih potrjuje, da je vprašanje narodnega edinstva popolnoma dozorelo in da je že skrajni čas, da se trije doslej ločeni bratje objamejo in si sezidajo skupno streho.

Našemu časnikarstvu je posvetil zadnje čase naš kolega »Slov. Narod« nekaj jako dobrih naukov. Prav goreče nastopa v obrambo 7. božje zapovedi, kar je z ozirom na sedanje boljševiške čase zelo hvalevredno in mu bo brez dvoma v krogih solidnega meščanstva, ki ga zastopa, pridobil še več simpatij. To svojo gorečnost dokumentira naš kolega ne le s prepričevalnimi in odresilnimi besedami, ki so vsem prijateljem reda in poštenja govorene od srca, marveč tudi z lepim zgledom, ki pomeni naravnost in navadno čednost v sedanjih sebičnih in nevošljivih časih. Zato, da prepreči vsako pohujšanje in vsak sum, češ, da je on sam »preplonkal« ali ukradel iz »Slovenca« naredbo o »giani reformi«, o njej rajši molči. To je hvalevredna čednost, ampak z žurnalističnega stališča malce pretirana.

Rodoljubna slovenska duhovščina na Koroškem je bila pri zadnjih volitvah v njihov »Nationalrat« seveda tudi zdaj na poti. Izgnali so sicer toliko slovenskih duhovnikov iz njihovih postaj, a še to je premalo. Zlasti slovitemu »Bauernbundu« leže slovenski duhovniki v želodcu. »Kärntner Tagblatt« se v štev. 43 gotogi, da so na bauernbundschem shodu v Beljaku delali za »obžalovanja vredno obnašanje nekaterih slovenskih duhovnikov ob jezikovni meji« odgovornega tudi knezoškofa (dr. Hefterja) in nemško duhovščino. Žal, da list ne pove, v čem je bilo to »obžalovanja vredno obnašanje«. V tem pač edino, da so vestno vršili svoje stanovske dolžnosti tudi napram Nemcem in nemčurjem, krivda njihova je obstojala le v tem, da niso zatajili svojega rodu, svoje materinščine! »Tagblatt« potem z nekakim zanosom poudarja, da se je vendar na koroških volktagih opetovano priznavalo zvesto-nemško (treudeutsch) mišljenje nemške koroške duhovščine. Da, da, ko ste takrat z vsem svetom rjovelj zoper Jugoslovane, so zakleti naši sovražniki ploskali tudi Pavliču, Walcherju, Haberniku, itd., itd., a kako dolgo je trajalo to prijateljstvo. Jedva je prišlo do novih volitev, pa so se zopet pošteno zlasali med seboj. Kar nas sicer dalje ne briga. Vedeli smo, da bo prišlo tako; nemški Pilat in Herod sta se mogla namreč sprijazniti samo za kratko časa!

Iz št. Ruperta na Dolenskem. V nedeljo dne 2. marca se je pri nas ustanovil krajevni odbor S. L. S. Može se pokazati zanimanje za stranko in ji obljubili zvestobo, ker so prepričani, da bo vedno, kot doslej, neustrašeno zastopala kmečke koristi. — Tudi društveno življenje dobro napreduje. Fantje in dekleta radi prihajajo v društvo in pokažejo s tem, da imajo smisel za pošteno zabavo in omiko.

S. Gregorčičev »Soči« — Wilsonu. Goričan nam piše: Znano je vsem, kako mojstrsko je narisal S. Gregorčič v svoji

nesmrtni »Soči« borbo Slovenstva z Italijanstvom, oziroma, kako odločno je v njej izrazil željo, naj posoške pokrajine ostanejo materi Sloveniji, h kateri po pravici spadajo. Ta biser našega slovstva je pok. profesor Baar izborno prevel v latinski in grški jezik. Zeleti bi bilo, da se ta pesem v vseh treh jezikih v slavnostnem formatu natisne ter po posebni deputaciji podari Wilsonu, ko se zopet vrne v Pariz. Pri tej priliki naj bi deputacija storila zadnji poskus, da se mirno reši, kar se še rešiti da. Brez naše ljube Goriske, ki je toliko trpela in toliko trpi, ne moremo živeti. Na noge torej imoviti in vplivni može, pogum velja! Naš narodčič ima svoje posebne naloge in ne sme poginiti.

I. B.

Z jugoslovanske-italijanske fronte. Nemški listi priobčujejo iz Pariza naslednjo brzojavko: »Srbska armada je v ljubljanski okolici mobilizirala 60.000 mož. Drinska divizija se je četam pridružila. Proti Srbom stoji šest italijanskih divizij. Srbsko-italijanska fronta stoji 12 do 15 km od Ljubljane. Italijani so postavili svoje čete v okolici Postojne. Italijanski letalci letajo nad Ljubljano in napravljajo fotografirne posnetke. Odkar je italijanska komisija bila pregnana iz Ljubljane, ni bilo novih dogodkov, vendar se sodi, da nova podlaga sporom obstoji v tem, ker so Italijani zasedli Gorico. Srbi nočejo, da bi Italijani dobili Gorico.« Po večjih nemških listih priobčuje to brzojavko — iz Pariza tudi »Grazer Tagblatt«. Ker se ta naš prijatelj brez dvoma zelo zanima za našo usodo, je tudi on to brzojavko iz Pariza pošteno in drago plačal. Seveda iz ljubezni do Slovencev!

Avstrijska krona brez veljave. Nemška Avstrija se nahaja v strašnem položaju, ker je vrednost krone v inozemstvu že tako padla, da nima skoro nobene veljave več. V Švici plačujejo za eno krono še 23 centezimov; pa bo še slabše. Ententa noče Nemški Avstriji več dajati živil za kronsko valuto. Drugih plačilnih sredstev pa Nemška Avstrija nima. Najeti si mora tedaj posojilo v inozemstvu, ki je pa dobi le, če doma hitro zaseže vse inozemske vrednosne papirje. Krona je danes prava katastrofa za Nemško Avstrijo ter njeno prebivalstvo, ki strada vsled slabe krone.

Zagrebski župan v državnem večju. Neki zagrebski list je ožigosal zagrebskega župana dr. Skulja, češ zakaj je sprejel poslanstvo v državno večje, kjer bo moral politično nastopiti, kar se za župana iz obzirnosti do občanov drugačnega političnega prepričanja ne spodobi. Temu napadu se je v javnosti pridružil tudi predsednik večinskega kluba mestnih odbornikov Milan Krešić in izjavil, da je ravnanje dr. Skulja v nasprotju s svoječasnim dogovorom med klubom in županom. Sedaj se je oglasil v »Hrvatu« dr. Lev Mazzura, ki ugotavlja, da je poslanstvu dr. Skulja v državno večje pridržil celokupni klub z načelnikom Krešićem vred ter da je župan ravnal popolnoma pravilno. V imenu velike večine mestnih zastopnikov protestira proti zahrbtnim napadom na odsotnega načelnika.

Zagrebsko vseučilišče ima letos 2500 slušateljev, dočim jih je bilo preje v najboljših letih največ 1000—1100. Posebno prenapolnjen je medicinska fakulteta, kjer obiskuje prvi tečaj do 500 dijakov, tako da so morali iz nekaterih predmetov uvesti paralelna predavanja. Pomanjkanje stanovanj v Zagrebu je veliko, zato so za dijake oskrbeli na izreden način in jih 400 nastanili na podkovski in obrtni šoli. Slovinci imajo lasten »akademski dom«. Tudi za prehrano dijaštva je na splošno poskrbljeno; razen mense acad. se je otvorila »jugoslovanska akademična jedilnica«, v kateri se prehranjuje vsak dan nad 500 dijakov; vsak plača 150 K mesečno. Vse dijaštvo deluje v stanovskih stvareh popolnoma sivo. Strankarstvo je zaenkrat ostalo ob strani. Le kulturna skupina: katoliški »Domagoj«, ki je deloval tudi začasa vojne, je zbral v svoje kolo nad 100 akademikov. Tudi akademični socialisti so zbrani v posebni skupini. Politične struje se zaenkrat še niso organizirale. Starčevićanci so se nekaj gibali, a menda niso uspeli. Še težje bi bilo zbrati pristaše novosnovane Jug. Dem. stranke, ker je vseučiliško dijaštvo bolj naklonjeno politiki avtonomistov. Pač pa so se dijaki začeli organizirati po strokah; poleg že obstoječega farmacevtskega kluba se je osnoval sedaj tudi klub geodetov in medicinarjev. Sedaj se vseučiliško dijaštvo peča z dvema važnima načrtoma: z ustanovitvijo dijaškega doma in dijaške zveze. — Tako poroča nekdo z zagrebskega vseučilišča splitskemu »Jadrancu«.

Nov dnevnik v Belgradu pod naslovom »Slobodna Reč« začne izdajati bivši glavni sotrudnik »Pravde« M. S. Bijade. List bo neodvisen in bo pisal v demokratskem duhu.

Socializiranje industrije. »Epoha« piše, da pridejo ob rešitvi agrarne reforme v poštev tudi velika industrijska podjetja, ki se morajo socializirati. Industrianci bodo dobili od države pravično odškodnino.

Hrvatska demokratsko-liberalna stranka v Bosni je začela izdajati lastno glasilo »Jugoslavenski List«, ki izhaja v Sarajevu.

Frankovci med socialisti. Sarajevsko »Zvono«, glasilo socialističnih reformistov v Bosni, ostro napada voditelja boljševistične skupine: brata Jakšića in Raušerja, zaradi zadnjega nepotrebnega štrajka. Ugotavlja, da so bivši frankovci, ki so sedaj uskočili v socialistične organizacije, ob demonstracijah klicali proti državnim oblikam in s tem namenoma vtisnili demonstracijam protidržavni značaj.

Dr. Körber umrl. Kakor javljajo listi, je 5. t. m. umrl v svoji vili v Badnu pri Dunaju bivši ministrski predsednik dr. Ernst v. Körber, star 69 let.

Parlamentarni položaj.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Belgrad, 3. marca.

Otvoritev parlamenta je minila mirno, bolj skromno kot smo pričakovali. V Knez Mihajlovi ulici je vihralo nekaj zastav, na starem konaku je plapolala nova državna zastava modra-bela-rdeča, iste barve so si pripeli vojski, ki stražijo vhod v zbornico, pred konakom je stalo nekaj ljudi in malo več mladine, časopisi so napisali tozadevne uvodnike — sicer pa ni bilo videti posebne izjemne v mestu, če izvzamemo promenado in gostilne, kjer je sedaj videti mnogo znanih političnih obrazov od »prekac«.

Pred otvoritvijo parlamenta so prisostvovali poslanci V. L. S. v katoliški kapeli nekdanjega avstrijskega poslanštva službi božji, a malo po 10. uri se je začelo zborovanje, o katerem ste že poročali. Pri seji je vzbudila veliko pozornost okoliščina, da srbski nacionalci, ki sede na skrajni leviči spredaj, pri dvakratni ovaciji dinastiji, niso vstali. Po seji je predsednik Gligorije Jevtanarić pozval poslance, da odidejo k »blagodarjenju« v pravoslavno in katoliško cerkev ter džamijo. Slovesnega »Dodji duše sveti«, ki ga je zapel katoliški belgrajski župnik Wagner, so se udeležili ministri dr. Korošec, dr. Petričić, dr. Ninčić in Davidović, od strank samo Vseslovenska ljudska stranka, Starčevićeva stranka prava ter Bošnjaki. Slovesnost so zaključile tri jugoslovanske himne, »Bože pravde«, »Lepa naša« in »Naprej zastava«.

V političnih krogih se je po prvi seji začelo malo živahnije življenje, dasi srbskih poslancev še dobra polovica ni tukaj vsled slabih prometnih sredstev. Klub J. D. S., ki šteje 82 članov, se je konstituiral in bo sedaj iskal tesnejše vezi s srbskimi strankami. Zelo verjetno je, da bo J. D. S. kooperirala s Pašićevo staroradikalno stranko, katere zastopniki priznavajo, da stoji demokratom »blizu«. Nasprotno se zopet opaža težnja, da se zbero vse skupine, katere so proti Pašiću, torej Starčevićanci, hrvatski naprednjaki, en del zajednice; ta skupina bi potem iskala stika s srbsko opozicijo, za enkrat morda najprej z nacionalci in samostalci. Vendar ni gotovo, da bi se ustvarili taki bloki že pred ustavodajno skupščino, ker stoji srbske opozicijske stranke na stališču, naj bi se grupiranje strank odložilo. Demisijsko ministrstvo, ki je je pričakovati, naj bi bila zgolj formalna, koalicijska naj bi ostala še nadalje na vladi do volitev.

Poslanci Vseslovenske ljudske stranke so imeli s slovenskimi socialističnimi poslanci preteklo soboto skupen posvet o prahrani. Razpravljalo se je vprašanje, kaj je storiti z ozirom na to, da je pričakovati vsled svobodne trgovine zvišanja cen živilom, S konference je odšlo odposlanstvo (Pišek, Gostinčar, Banič, Petefan) k prehranjevalnemu ministru Petričiću z zahtevo, naj vlada preskrbi vse pasivne kraje s prehrano, še preden se proglasi prostota trgovina, in naj popolnoma zapre državne meje za izvoz. Glede obojega je minister obljubil, da bo ustregel. Danes se je posvetovanje V. L. S. s socialisti nadaljevalo; odposlala se je deputacija v urad državnih monopolov z zahtevo, naj preskrbi Slovenijo s petrolejem, soljo in sladkorjem. Medtem so tudi zastopniki deželne vlade za Slovenijo nakupili v Banatu množino živil in danes jutraj se je odpeljal prvih 48 vagonov bele moke iz Zemuna v Ljubljano.

Vprašanje večine v parlamentu še ni rešeno. Jugoslovanska dem. stranka bi s staroradikalci, ki imajo manj kot 40 mandator, še ne tvorila večine; odkod se bodo vzeli ostali glasovi, ki manjkajo, ni gotovo. Prav tako danes še ni rešeno vprašanje predsednika in podpredsednika — jutrišnjo sejo bo še vodil Jevtanović — in vprašanje ustave. Danes se med parlamentarci govori tudi o možnosti, da ustava sploh ne pride pred parlament do konstituantne. Bati se je namreč, da bi spričo svojih pomanjkljivosti ne dobila večine zase.

K sejam poslancev Vseslov. ljudske stranke hodijo doslej hrvatski poslanci dr. Šimrak in dr. Deželich ter dalmatinski poslanec Banič. Klub se bo konstituiral v kratkem.

Dnevne novice.

— Sedmina po rajnem č. g. Francu Riharju, župniku v Mekinjah bo v torek, dne 11. marca ob 10. uri v župni cerkvi v Mekinjah.

— Celovška škofija. V Brežah je dne 17. februarja umrl vpokojeni nadžupnik iz Milštata, duh. svetnik Fr. Hasslacher, star 82 let. Rojen je bil 25. sept. 1. 1837. v Beljaku, v duhovnika posvečen 31. julija 1862. leta. N. p. v m. — Župnijo Trebnje pri Beljaku je dobil Viljem Krandik, župnik v Penku. — Za veroučitelja na meščanski šoli v Borovljah je imenovan administrator v Šmohorju, Jožef Joisten, za administratorja v Labudnu, kjer so nemške tolpe izgnale župnika Al. Umlaufa, katehet v St. Vidu, Lovro Oberguggenberger. V Šmohor gre za kaplana Peter Hohenwarter. — V Borovlje in Labud prideta povsem nemški duhovniki: tudi znamenje časa! — Župnijski konkurzni izpit bo dne 3., 4. in 5. junija t. l.

— Stolni dekan Ferdo Wappis t. V Celovcu je dne 19. febr. po daljšem bolehanju umrl tamošnji stolni dekan, g. Ferdo Wappis, star 80 let. Rojen je bil 15. okt. 1839. leta na Breznici pri Spitalu, v duhovnika posvečen 30. jun. 1866. leta. Bil je kaplan v Kotarčah, Volšbergu in Celovcu, župnik v Paternijonu, mestni župnik v Celovcu, od leta 1895. stolni kanonik. Bil je vzoren duhovnik, mnogo zaslug si je stekel kot ravnatelj Marijanišča, ustanovitelj Jožefove družbe itd. Svoj čas je slovel kot izvrsten pevec in ljubezniv družabnik. Prej Slovencem še precej prijazen, je pozneje krenil za onimi duhovniki, ki vidijo rešitev krške škofije v poudarjanju nemškega nacionalizma. N. p. v m.!

— Podpore za slovenske književnike. Za podpore bolnih, in sicer podpore potrebnih slovenskih književnikov se dovoli predsedstvu deželne vlade primeren kredit.

— G. tehnik Sonc je naprošen, da se blagovoli pred svojim odhodom na Dunaj zanesljivo zglasiti pri nadpor. M. Peterlinu, Marijanišče soba št. 34.

— Brezje. Gospodarski odsek za popravilo cest in mostov se najtopleje zahvaljuje brez izjeme in razlike vsem, ki so pri veselici dne 2. marca t. l. na katerikoli način sodelovali ali prispevali. Odbor.

— Vojaška naselbina v Belgradu. Belgrajska vlada namerava na dražbi prodati vse belgrajske vojašnice in za izkupljeni denar ustanoviti na Banji veliko vojaško naselbino.

— Klasifikacija konj se začne 11. t. m. Uradni List v petek dne 7. marca razglasi oblike, katere pridejo prve v poštev. Pri cenitvi, povračitvi stroškov itd. se bodo krajevne razmere, korist, ki jo je oskrbovalec od konja imel, stanje konja, osebne razmere, invaliditeta itd. upoštevale.

— Društvo drž. sodnih pis. oficijantov in pomočnikov za Kranjsko v Ljubljani sklicuje na dan 9. marca 1919 ob pol 3. uri popoldne v justični palači, razpravna dvorana št. 70/I, občni zbor z običajnim dnevnim redom. Ker je na dnevnem redu tudi vprašanje reorganizacije oficijantskega stanu, je nujno potrebno, da se obnege zboru tovariši v polnem številu udeležijo.

— Osemurni delavnik. Naredba celokupne deželne vlade za Slovenijo z dne 30. decembra 1918, št. 248 se razširi na rudniški podjetja in podjetja, ki spadajo po rudarskem zakonu pod nadzorstvo rudarskih oblasti. Pravice, ki jih daje naredba političnim oblastem I. stopnje in obrtnemu nadzorstvu, bodo vršile pri rudniških podjetjih rudarske oblasti. V novo se sprejmejo tudi splošna določila za vse obrate. V podjetjih, v kojih se dela osem ur nepretrgoma, je všteti v plačan delavni čas neobhodno potrebne odmori, v kolikor ne presegajo skupne dobe 15ih minut. V podjetjih, kjer se je skrajšal delavni čas na osem ur, se ne sme znižati vsled tega istočasno prejšnjega zaslužka.

— Zahteve delavcev Kranjske industrijske družbe na Jesenicah. Delavci so stavili razne zahteve, katerim naj podjetje ugodno 8. t. m. Deželna vlada skliče komisijo, ki naj prouči na licu mesta zlasti medzne razmere in posreduje med delavci in družbo.

— Komisija za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave. V komisijo se pokliče mesto odsotnega poslanca Josipa Gostinčarja dr. Mirk Božiča.

— Nabava blaga za obleke. Pomanjkanje oblek za odrasle, ki si jih za sedanje ogromne cene ne morejo omisliti in so navezani na dobrodelne državne akcije, je prav občutno. Poverjenik za socialno skrb se pooblasti, da se pogaja s tvrdkami, ki so ponudile v nakup ceneno blago in da nabavi za državno oblačilnico blago za obleke za odrasle.

— Zdravstvo. Dr. Vilko Marin se imenuje začasno za sekundarija na kirurški odelku mariborske bolnišnice.

— Uradništvo. Sodnik dr. Arnold Pernat v Ložu se imenuje okrajnim sodnikom.

— Resolucija uradništva denarnih zavodov. Društvo zasebnih uradnikov in

uradnic v Ljubljani je predložilo poverjeniku za notranje zadeve obširno resolucijo, v kateri zahteva uradništvo denarnih zavodov na slovenskem ozemlju zvišanje plač in upostavo posebne komisije po deželni vladi, ki naj preišče slučaje gredga izrabljanja uradnikov od strani denarnih zavodov pod bivšo Avstrijo in ki naj upravo primora, da popravi povzročeno škodo prizadetim uslužbencem. Vlada načeloma izjavi, da je pripravljena posredovati med uradništvom in denarnimi zavodi.

— Shod čebelarjev. V nedeljo dne 9. marca ob 3. uri popoldne bo v Lukovici pri Slaparju shod čebelarjev in prijateljev čebelarstva. Na shodu bo kratko predavanje o čebelarstvu in potem ustanovitev čebelarke podružnice za hrški sodni okraj. Čebelarji in prijatelji čebelarstva, udeležite se shoda v polnem številu!

— Begunci, ki so morali vsled pritiska laških oblasti zapustiti po okupaciji svoje kraje, naj prijavijo takoj pisarni za zasedeno ozemlje, Ljubljana, Dunajska cesta 31, svoje sedanje naslove, dan, ko so morali oditi in vzrok bega.

— Vojaki in častniki iz po italijanskih zasedenega ozemlja naj prijavijo takoj podpisnemu uradu svoje sedanje naslove. V prijavi naj natančno navedejo dan, ko so vstopili v jugoslovansko armado, in v slučaju, da so begunci, naj navedejo vzrok, zaradi katerega so morali zapustiti svoje stalno bivališče. Pisarna za zasedeno ozemlje, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

— Lov krajevne občine Sv. Jošt se bo v soboto dne 29. marca 1919 ob 10. uri popoldne pri okrajnem glavarstvu v Kranju na javni dražbi oddal v zakup za dobo od 1. aprila 1919 do 31. marca 1924. Zakupni in dražbeni pogoji se zamorejo vpogledati pri okrajnem glavarstvu med navadnimi uradnimi urami.

Ljubljanske novice.

— Iz Prosvedno društvo frančiškanske župnije vabi člane, članice in prijatelje društva k predavanju, ki se vrši danes zvečer ob pol 8. uri zvečer v mali dvorani hotela Union. Predava g. profesor dr. Šarabon. — Po predavanju se bodo vpisovali novi člani. Pridite zato v obilnem številu! — Odbor.

— Iz Kolodvorsko prosvedno društvo priredi danes zvečer ob pol osmih v mali Unionovi dvorani (na verandi) drugo svoje predavanje. Predava dr. V. Šarabon. Pridite v obilnem številu.

— Iz Angleški točaj se vrše od vštete 6. marca dalje v prostorih Slov. trgovske šole, Kongresni trg, I. nadstropje.

— Iz Nakazilo soli. Prejeli smo anonimni dopis: Naša aprovizacija si je izbrala nemško o tvrdo Elbert, Kongresni trg, radi nakazila soli. Saj imamo veliko slovenskih trgovcev v Ljubljani, ki bi tudi lahko ta posel prevzeli. To je pač škandal za slovenske tvrdke in napredek v naši Jugoslaviji. Trgovci. — Ker pa je imela mestna aprovizacija za to gotovo tehtne razloge, bi bilo dobro, da to pojasni, da ne bo nepotrebnega razburjenja.

— Iz Zadruga modistinj naznanja, da je preizkušnja za vse priglase gospodine v ponedeljek dne 10. marca ob 9. uri popoldne.

— Iz Mestna zastavljalnica ljubljanska naznanja p. n. občinstvu, da se vrši dne 13. marca 1919 redna mesečna dražba v mesecu juliju 1918 zastavljenih dragocenosti in efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) od 3. do 6. ure popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji uradni dan za stranke pred dražbo.

Najnovejše.

Jugoslovanske meje na mirovni konferenci.

Belgrad, 5. marca. Jugoslovanski zastopniki v Parizu so predložili odboru desetorice takozvano zunanje razsodišče glede Trsta, zapadne Istre in Gorice. Razsodnik bi moral biti Wilson. Veliko razsodišče na temelju londonskega pakta ni bilo predloženo. Jugoslovanski delegati v Parizu niso mogli ostati na stališču plebiscita, ker bi njegov izid vsled italijanskega pritiska v zasedenih ozemljih utegnil izpasti na korist Italije.

Belgrad, 5. marca. Proti zahtevam za nove meje države SHS proti Nemški Avstriji, Madžarom, Bolgarski in Grški ni na mirovni konferenci nobenega ugovora.

Belgrad, 5. marca. Vaš dopisnik je izvedel, da je vprašanje Črne gore rešeno v našo korist. Kralj Nikolaj se ne bo več vrnil na črnogorski prestol.

Belgrad, 5. marca. Češko-slovaško zastopstvo potiska na mirovni konferenci v ospredje vprašanje koridorja med Češko-slovaško in Jugoslavijo radi izvoza čeških industrijskih produktov. Jugoslovanska meja bo šla od Sv. Gotarda na sever.

Belgrad, 5. marca. Država SHS bo dobila od Bolgarije vidinsko krožje in zagotovljena je poprava meje proti Bolgariji tudi v okolici Sofije.

JUGOSLOVANSKA SPOMENICA WILSONU.

Italijanska hvaležnost.

LDU Rim, 5. marca. (Dun. KU.) (Zbornica.) V debati o vladinih izjavah je poslanec prečital spomenico, ki so jo Jugoslovani poslali predsedniku Wilsonu in ki baje pravi, da so Jugoslovani pomagali italijanski mornarici. Minister za mornarico je govornika prekinil z opazko, da je ta trditev, češ da je jugoslovanska država pomagala italijanski mornarici, popolnoma izmišljena.

NARODNO PREDSTAVNIŠTVO.

Belgrad, 5. marca. Za predsednika narodnega predstavništva je določen disident dr. Lazar Popović, vseučiliški profesor v Belgradu. Njegovi kandidaturi so naklonjene vse stranke.

Belgrad, 5. marca. Zasedanje narodnega predstavništva bo trajalo več mesecev. Ko bo končana razprava o poročilu verifikacijskega odbora, pride na vrsto adresa in nato proračunska razprava.

Belgrad, 5. marca. Najbrže bo narodnemu predstavništvu kmalu predložena začasna ustava, čeprav še ni določeno izraženo.

Belgrad, 5. marca. Klub radikalnih srbskih strank šteje doslej 57 članov.

LDU Belgrad, 5. marca. (JDU) V parlamentarnih krogih pričakujejo, da bo trajalo delo verifikacijskega odbora par dni, da se bo mogla nova prihodnja plenarna seja začasnega Narodnega predstavništva vršiti šele v ponedeljek.

LDU Belgrad, 5. marca. (JDU) Med zakonskimi predlogi, ki jih je pripravila vlada za prvo zasedanje Narodnega predstavništva, je tudi zakonska predloga o državljanstvu kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev. V smislu tega zakonskega načrta, bo priznано državljanstvo vsem prebivalcem, ki so rojeni v kraljestvu in ki žive na njegovem ozemlju.

LDU Belgrad, 5. marca. (JDU) Narodno predstavništvo bo po verifikaciji mandatov in konstituiranju najprej razpravljalo o poslovniku. Potem pride na vrsto zakonski predlog o državljanstvu, nato pa takoj začasni načrt agrarne reforme. Kakor poroča »Pravda«, bo določil novi poslovnik v Narodnem predstavništvu nastopne stalne odseke: administracijski, proračunski, finančni, imunitetni, verifikacijski, vojni, narodno-ekonomski in ustavni odsek. Nadalje se osnuje velik odbor za raziskavanje utemeljenosti predlogov in interpelacij narodnih poslancev.

SRBI ZA SLOVENCE.

LDU Belgrad, 5. marca. (JDU) Radikalno glasilo »Samouprava« priobčuje uvodnik z naslovom »Morituri te salutant«, kjer izjavi med drugim: Take obupne pozive pošiljajo beli Ljubljani in nam iz severno-zapadnih delov kraljevstva. Ogorčenje in obupna jeza je popadla Slovence, videče, kaka nevarnost preti njih narodu v Goriški in Istri, ker se zavedajo, da čaka Slovence v teh krajih ista usoda, kakršna je doletela Slovence v videmskem okrožju. Jeza popade vsakega goriškega Slovence, ako pomisli, da naj postane žrtev italijanske grabeljivosti. Ali kakor v praksi, tako vlada tudi v zgodovini narodov zakon ravnotežja. Vsako motenje ravnovesja vzbuja reakcijo in odpor. Storjena krivica rodi morda počasi, toda gotovo masčevanje. V našem primeru je to tembelj gotovo, ker ta del naroda danes ni več sam in brez pomoči, kakor so bili goriški Slovenci takrat, ko je zadajala nemška brutalnost njihovemu narodnemu življenju zadnje udarce. Sedaj stoji za njimi ves jugoslovanski narod, vztrajno in neomajno. S trdnostjo vero v pravično jugoslovansko stvar in v resničnost pregovora, da ima vsako zlo svojo dobroto, prožeta od ljubezni do vseh delov našega novega kraljevstva, bo stala Srbija vedno na braniku naše splošne narodne stvari in skupne domovine.

KARDINAL BORN V BELGRADU.

LDU Belgrad, 5. marca. (JDU) Sinoči ob pol 8. uri zvečer je dospel s parnikom po Donavi v Belgrad veliki prijatelj Jugoslovani, angleški kardinal Born, podpredsednik angleškega fonda za podpiranje Srbije. V pristanišču so ga slovesno sprejeli.

Belgrad, 5. marca. Kardinal Born poseti katoliško cerkevno občino v Belgradu. V katoliški cerkvi bo služil svečano službo božjo in bo vernikom delil sv. birmo.

REGENT ALEKSANDER NA POTU V BELGRADU.

LDU Belgrad, 5. marca. (JDU) Prestolonaslednik Aleksander, ki se je bil na Francoskem vkrcal na francosko križarko, da bi odpotoval v domovino, dospje 9. t. m. v Belgrad. Iz Soluna do Mitrovice se bo vozil z vlakom, od Mitrovice do Belgrada pa z avtomobilom.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA

Dramsko gledališče.

V četrtek, 6. marca ob pol 3. popoldne dijaška predstava »Svet« izven abon.; zvečer ob pol 8. »... ulica št. 13« za abon. B. — V petek, 7. t. m. ostane gledališče zaprto. — V soboto, 8. t. m. ob pol 8. zvečer »Strahovi«, drama v treh dejanjih Henrika Ibsena, izven abon.

Operno gledališče.

V četrtek, 6. marca ob pol 8. zvečer »Boheme« za abon. C. — V petek, 7. t. m. ostane gledališče zaprto. — V soboto, 8. t. m. ob pol 8. zvečer »Manon« za abon. A.

pr Boheme. Puccinijeva »Boheme« poznano na našem odru že iz prejšnje dobe. Zdi se mi pa, da je med prejšnjimi vprijetimi in med najnovejšo velik razloček — lep korak. Tudi ta opera je lep dokaz resnosti, s katero se posvečajo naši mladi umetnosti vsi odelujoči. Orkester je bil tudi topot prav dober, nastopi točni, stopnjava prav dobra, pip v zadnjem dejanju še prav posebno iskren. V orkestru zasledujemo v splošnem lep napredek. Mojster Rukavina zna. Naslovno vlogo je pela Richterjeva, ki jo po dobrem, obsežnem glasu in dobri igri že prav dobro poznamo. Igrala je tudi topot tako iskreno, da smo čutili in živeli z njo. Pevsko ni nikdar v zadregi, v vsaki legi v vsakem spevu je zlasti izgovorjava čista in razločna. Lep par ji je Stepijevski. Nastopi te dvojice so posebno iskreni in — povejmo enkrat na glas — posebno umerjeni, dostojni, resni, brez vsake sence vsakdanjosti premišljeni in umerjeni. To daje njiju igri nekaj posebno iskrnega in prikupljivega. Pel je Stepijevski izborni, če tudi morda posebno ne ljubi previsokih mest. Njegov drug Levar ni zastajal za njim. Od dne do dne raste Levarjev glas, ki bo, upajmo, dosegel kmalu svojo prejšnjo moč. Včeraj je nadvaldal že dosledno orkester in bil pevsko in igralsko prav dober. Vloga slikarja mu posebno prilaga, maska je bila prav dobra. Prav lepo sta se slikarju in pesniku prilagodila (komponist) skladatelj Debevec in modroslovec Zathay. Ta četvrtica je pa že tako zadela lahkomisljene umetnike, da jih je bilo veselje gledati.

Na novo je nastopila včeraj Gajeva z vlogo Musette. Morda bi bilo prežgodaj, če bi hoteli povedati že po tem kratkem nastopu preveč na glas svoje mnenje. Vendar se nam zdi, da je Gajeva dobro šolana pevka, ki je tudi igre dokaj vajena. Musetta je bila primerno živahna in pretkana, nastop v drugem dejanju je bil prav dober. Njen glas se nam zdi prav lep, šolan, jassen in čist, a malo šibek. Prav dolgo in težke vloge bi jo morda utrudile, sicer bo pa še prilika, da jo bomo kmalu zopet slišali, morda v večji vlogi. Druge male vloge so bile v lepem soglasju s celoto, le zbor je bil tuptam malo negotov in nejasen. Slike so bile prav žive in slikovite. Režija v splošnem dobra, vendar so bili presledki, med posameznimi slikami tako dolgi, da misli človek nehoti na glavno skušnjo. Nepotrebna je gotovo že zamuda začetka (četrt ure), zato tudi zamuda za celo uro. V celoti je pa delo prav dobro uspelo, občinstvo je lep uspeh z živahnim ploskom glasno priznavalo. B.

Zagrebška borza.

Zagreb, 5. marca. Zanimanje trgovcev na borzi je bilo majhno. Velikih sprememb v kurzi ni bilo. Delnice trgovske banke so uspelo na 320. Danes so se posebno zahtevale delnice tovarne za kože, katere se na nahajajo v rokah kapitalistov. Dajalo se je zanje 41 tisoč, na prodaj jih je bilo za 70 tisoč. Promet je bil majhen.

Zagreb, 5. marca. Zaključni kurzi na današnji borzi.

	Denari	Blago
Banka za trg., obrt in industrijo	458	472
Banka in hranilnica za Primorje na Sušaku, nove delnice	—	500
Hrvatska eskomptna banka	1430	1455
Brodsko menjačka banka	—	—
Eskomptna in menj. banka, Brod	—	—
nove delnice	350	375
Hipotekarna banka, Zagreb	433	443
Jadranska banka, nove	—	800
Hrvatska kreditna banka	1040	1060
Narodna banka, brez kupona	435	445
Obrtna banka, zadnja emisija, najnovejši del	246	256
Poljedelska banka	112	115
Prva hrvatska hranilnica, stare	8975	9050
nove	—	9600
Rečka pučka banka,	200	210
Hrvatska deželna banka v Osijeku	—	—
nove	670	685
Slajkorna tovarna, Osijek	2450	2750

Aprovizacija.

a Sladkorne izkaznice se bodo izdajale pri vseh krušnih komisijah v soboto dne 8. marca od 8. do pol ene ure popoldne.

a Na vsako sladkorno izkaznico se dobi razven sladkorja tudi še 1 kg soli. Kilo-gram soli stane 1 K.

a Sladkor in sol na izkaznice št. 2, 40 in 52 se dobi v sledečih trgovinah: Na št. 2 pri Zirkelbachu, Poljanska cesta; na št. 40 pri Premku, Pred Igriščem; na št. 52 pri Stanzerju, Dunajska cesta (preje trgovina Holzerja).

a Prodajalci sladkorja in soli smejo odvzeti strankam za sladkor in sol le prvi in drugi odrezek sladkorne izkaznice. Levo polovico sladkornih izkaznic pa mora-

jo strankam vrniti radi užgalice, ki se bodo dobile na leve polovice sladkornih kart.

a Čas prodaje sladkorja in soli in kje se bodo dobile užgalice, se objavi v listih.

g Jugoslovansko kupališče d. d. Zagreb. Dne 28. veljače g. 1919. održana je konstituirajuća glavna skupština gornjeg poduzeća, koje je ustrojeno pod egidom

Narodne banke d. d. u Zagrebu sa dioničkom glavnicom od 2.000.000 K U ravateljstvo poduzeća izabrana su gg.: Janko Zimmermann, Vladimir Arko, Isidor Rasenfeld, Stjepan Mehun, Bernhard Kastl, dr. Milan Mayer Marić i Stanislav I. gvoč Lubienski, dok su u nadzorni odbor birana gg.: Ljudevit Kirschner, dr. Rudolf Rosenfeld, Franjo Jurković i Stjepan Zimmermann. Kako je poznato, kupilo je ovo dru-

štvo ovih dana kupalište Krapinske Toplice iz tujinskih ruka, što će javnost svakako sa veseljem pozdraviti.

Zgubil je nekdo na vlaku med Otočami in Kranjem dne 3. marca rdečo denarnico z vsoto 80—100 kron denarja. Oseba, ki je na sumu, da je denar pobrala, naj ga odda pri našem uredništvu, da se izogne nepotrebnim sitnostim.

Via na otoku v Celju z dvema nadstropjema in z vrhom je na prodaj. Vprašanja na naslov: Dr. Kaliab, Revierbergamt Graz.

Iščem sestro, ki je begunka in se je nahajala v Niži Avstriji; zelo verjetno je, da je sedaj v taborišču pri Ptaju. Kdor ve zanj, naj sporoči na Viktorijo Stubej, Poljska cesta št. 20, Udmat pri Ljubljani.

Nov voz za par konj, močno kovan, z lestvami vred, je na prodaj pri Karolu Cerar, Lukovica pri Domžalah.

Travniki, 6—7 oratov, (sladka krma, venec, v bližini Vidičeve opekarne) se odda v najem. Ponudbe pod „travnik“ na I. Jugoslovanski anončni in informativni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5.

Brivec pomočnik, samostojen. Slovence, angleškega in nemškega jezika išče dobro mesto. Naslov: H. Rožanc, na postaji Sv. Lovrene na Pohorju, Štajersko.

Vojaščin prost, 21 let stari mladent, ki je dovršil meščansko šolo in je več slovenskega ter nemškega jezika, želi vstopiti kot

učenec v kako večjo trgovino. Gre tudi na Hrvaško oziroma v Srbijo. Nastop takoj. — Ponudbe pod šifro „Učenec 1533“ na upravo lista.

Nadvrtnar ali vrtnar, oženjen z 1 učen v sadjarstvu, zelenjavi, cvetličarstvu in vsakem opleševanju parkov, rmožen slovenskega, nemškega in italijanskega jezika išče službo. Leopold Wak, vrtnar, Waldgasse 11, p. Gradec, Štajersko.

Službo organizator in cerkovnika želim spreminiti s 15. aprilom ali 1. majem s primernimi dohodki ob katerih se more preživeti družina 6 oseb. Izšolan v Celju, abstinent, vposobljen tudi za vodstvo godbe na lok in pihal kakor tudi obč. tajništva s 5 letno prakso. Vešč je tudi knjigovodstva in fotografiranja. Naslov: Ivan Welingerl, Toplice, Dolenjsko.

Prestave v francoski, italijanski, angleški in druge jezike, pisma in vsi spisi, pisani s pisalnim strojem, se sprejemajo. Hitra postrežba, zmeren honorar. Krakovski nasip 10/I desno. Pismene ponudbe: poštni predal št. 76, Ljubljana. 1545

Obrtna centrala v Ljubljani za obnovitev Goriške registrirana zadruga z omejeno zavezo vabi svoje p. n. člane na

redni občni zbor ki se vrši 16. marca 1919 ob 10. dop. v društvenih prostorih, Sežana ul. št. 11.

DNEVNI RED:
1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za poslovno leto 1918 in razdelitev čistega dobička.
3. Prememba pravil.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.
1551 Načelstvo.

† Preminul je po težkem trpljenju dne 3. sušca 1919 naš nepozabni sin oziroma brat, stric itd.
Anton Svetlič.
Pogreb dragega pokojnika se vrši v četrtek, dne 6. t. m. ob 5. uri popoldne iz tuk. deželne bolnice k Sv. Križu Ljubljana, 4. sušca 1919.
Žaluječi ostali.

Naznanjamo v najgloblji žalosti vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da so naš dragi oče
Anton Žvan
dne 4. marca v 81. letu starosti, prevideni s sv. zakramenti zaspali v Gospodu.
Pogreb se vrši 6. marca ob pol 4 uri popoldne iz Marmon-tove ulice št. 17 k Sv. križu.
Dragega pokojnika priporočamo v molitev.
Ljubljana, 6. marca 1919.
Rodbina Žvan-ova.

Mesečno sobo iščem v sredini mesta; najraje a posebnim vhodom. Pismene ponudbe na Bieje, kavarna Leon (Stari trg) Ljublj.

Veško kolo je napredaj s štirim prestavami. dolga 110 m, široka 14 m, ka čez pas 1-14 m. Oboje dobro ohranjeno. Vpraša se v trafiki „Lika“ na Glincab.

V najem štedilnik za rodbino petih se išče oseba. Naslov je poslati upravištvu „Slovenca“ pod št. 1547.

Zračno stanovanje, obstoječe iz dveh sob z eventualno uporabo kuhinje, četrt ure od Ljubljane, se uradniku takoj odda v uporabo. Povprašati je pri Levstik, Ljubljana, škofja ul. 12/II.

100 kg moke dam tistemu, ki mi preskrbi stanovanje, sob, kuhinje in pri-tiklin. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 1544.

Dobro ohranjeno pohištvo za spalnico in kuhinjo se takoj prodaja. Naslov: Ana Prochaska, Florijanska ulica 6/II. Ogled vsak dan od 10. do 3 popoldne.

Iščem eno ali dve meblirani sobi s kuhinjo od 15. aprila pod naslov Mr. Ph. Bogdan Devidé Sv. Petra cesta št. 2.

Več vagonov živega apna se bo oddajalo na drobno in na debelo dne 10., 11. in 12. marca po nižji ceni. FRANC BODLAJ, trgovec, Stranice pri Kamniku.

Elektro-motor s 5—6 konjskimi silami, 220 voltov, za vrtilni tok kupi ANDREJ KREGAR, stavljeni in pohišveni mizar, Vižmarje pri St. Vidu.

Večja množina karbida se dobi pri BREZNIK & FRITSCH, trgovina z železnino v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 17. 5189

Strojnica za cigarete, cigaretni papir, servijete iz papirja, pisarniški papir v manah 10 10 dobavijo po ugodnih cenah J. MORAVETZ & Co., Dunaj XV., Schwefelstrasse 47 49.

PISALNI STROJI različni sistemi, s slovensko tastaturo, se takoj ceno prodajo. — Ponudbe pod poštni predal št. 76, Ljubljana. 1398

10.000 K posojila za kratko dobo proti visokim obrestim IŠČEM za trgovino. Takojšnje ponudbe pod „10.000“ 1492 na upravištvu „Slovenca“.

Komn. oprava za jedilno in salonsko sobo iz palisandrovega lesa se ceno prodaja. Na ogled pri P. X. Casper, Ljubljana Vegova ul. 6.

Žična mreža, pocinjena, več sto metrov, se prodaja Poizve se v Koledvorski ulici št. 31 v Ljubljani.

Zastopnik inozemske trvdke išče za nakup vsakovrsten

LES bodisi obdelan, okrogel ali stoječ v gozdu, zlasti smrekov.

Ponudbe pod „les“ na I. jugoslovanski anončni in informativni zavod Beseljak & Rožanc Ljubljana, Frančevo nabrežje št. 5.

POJASNILA za

ADRESAR daje in sprejema

uredništvo adresarja za Ljubljano in Slovenijo 1550 v Ljubljani, Frančevo nabrežje 5.

Mesar išče službe pri mesarju ali v kakem hotelu v kuhinji. Nastop takoj. — Naslov pove upravištvu „Slovenca“ pod št. 1532

Dva površnika in več drugih stvari se pred v kantini bivše cukrarne, Ambrožev trg 3.

Več čevljarških pomočnikov se sprejme v stalno celo. Ivan Kos, Zagorje ob Savi.

Židna opeka se bo oddajala na drobno in debelo v Mengšu pri Kamniku iz pivovarne. Opeka je zelo trpežna. Oddajala se bo po nižji ceni. FRANC BODLAJ, trgovec, Stranice pri Kamniku.

Sprejme se takoj pisarniška moč! (knjigovodstvo, korespondenca, stenografija) proti dobri plači prostemu stanovanju in hrani. Ponudbe na upravištvu grašč. ne Bled. 1480

Trgovino iščem v najem na prometnem kraju na Stajerskem ali Kranjskem. Ponudbe pod šifro „Trgovce“ 1533 na upravo „Slovenca“.

Milo jamčen: kakovosti, 40% matčobe na drobno in debelo Trgovci, ne zamudite naročiti 5 kg za poskušnjo pri Lud. Dolenc-u Ljubljana, St. Peterska cesta 8.

Parni stroj 30 in parni kotel je napredaj. Naslov pove upravištvu „Slovenca“ pod št. 1524.

Prodajalka se sprejme v večjo trgovino na deželi z dobrimi spričevali, večja slovenskega in nemškega jezika. — Naslov pove uprava lista pod št. 1506.

Ponos vsake gospodinjice je čisto perilo!!! Naročite si takoj en 5 kg poštni zavoj: 4 1/2 kg pralnega mila (30% maščobe) v kosih po 0-20 in 0-40 kg za K 30-30 ali pa 4 1/2 kg rumenega prvovrstnega mila v kosih po 0-5 kg (kakovost kakor z „JELENČKOM“ za 33 K 30 v, poštnine prosto, po povzetju ali predplačilu. Vsakemu zavitku priložimo brezplačno 1 kos fino dišečega mila za umivanje.

Hrovat & Ko., Ljubljana 129.

SUHE GOBE! vseh vrst nemešane kupujem v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah. Istotako iztočen-trčan med v večji množini.

F. SIRC, KRANJ, Gorenjsko.

„KINTA“ karbidne svetilke najnovejšega sestava, fino emajlirane, enostavne, ter popolnoma nenevarno razpošilja po poštnem povzetju za ceno 32 K, poštnina posebej.

Glavno zastopstvo KINTA svetilk, Ljubljana, Dunajska c. 12. Telegrami: KINTA Ljubljana.

Manufakturno blago kakor preproge, blago za pohištvo, zavese, bele in tudi štofaste, barvane, pogrinjala za postelje „koperte“, koltre in volnena ogrinjala, tudi ogrinjala za potnike, satinske podloge, barvane klate, šarene krotone kupuje velika firma v vsaki količini.

Ponudbe pod šifro „Reelne“ na Blocknerjev zavod za oglaševanje, Zagreb 1-78.

Gostilno vzamem v najem, eventualno tudi kupim kje na Gorenjskem ali na Dolenjskem. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 1451.

300 kron nagrade dobi, kdor mi preskrbi stanovanje s 3—4 sobami. Pismene ponudbe na O. R., Poljanska cesta 12, I. nadstropje. Zamenja se tudi eventualno stanovanje v Mauer-ju pri Dunaju.

Konjak KUPUJEMO VSAKO MNOŽINO. PONUDBE NA: I. V. Hajdaš, Bedekovčina (Hrvatska).

Jamski les 3, 3 in 4 m dolg, 11 do 30 cm debel, se po ugodnih cenah skozi celo leto prevzame. Ponudbe pod „Les 1553“ na upravištvu lista.

Strešno lepenko že rabljeno, prodaja Poslovalnica za krmila, Turjaski trg 3/1, Ljubljana.

SEVER **Semena** in suhe gobe kupuje in prodaja trgovina s semeni Sever & Komp. Ljubljana.

SUHE GOBE! vseh vrst nemešane kupujem v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah. Istotako iztočen-trčan med v večji množini.

F. SIRC, KRANJ, Gorenjsko.

„KINTA“ karbidne svetilke najnovejšega sestava, fino emajlirane, enostavne, ter popolnoma nenevarno razpošilja po poštnem povzetju za ceno 32 K, poštnina posebej.

Glavno zastopstvo KINTA svetilk, Ljubljana, Dunajska c. 12. Telegrami: KINTA Ljubljana.

Manufakturno blago kakor preproge, blago za pohištvo, zavese, bele in tudi štofaste, barvane, pogrinjala za postelje „koperte“, koltre in volnena ogrinjala, tudi ogrinjala za potnike, satinske podloge, barvane klate, šarene krotone kupuje velika firma v vsaki količini.

Ponudbe pod šifro „Reelne“ na Blocknerjev zavod za oglaševanje, Zagreb 1-78.